HOSPODÁRSKE NOVINY
UTOROK 26. MÁJA 2026

Cena za etiku v podnikaní od SOPK tentoraz putuje do Nitry a Trenčína

KOMORA VYHLASUJE VÝSLEDKY 23. ROČNÍKA SÚŤAŽE VEĽKÁ CENA SLOVENSKEJ OBCHODNEJ A PRIEMYSELNEJ KOMORY

Slovenská obchodná a priemyselná komora už 23 rokov dokazuje, že pre jej členov je etika súčasťou biznisu. „Firmy prišli na to, že etické správanie je predpokladom ich úspechu na trhu," povedal predseda komory Peter Mihók. Komora dnes vyhlasuje výsledky 23. ročníka súťaže Veľká cena SOPK za uplatňovanie etických princípov v podnikaní.

ČESTNÉ UZNANIA ZA SPLNENIE KRITÉRIÍ SÚŤAŽE

24-pay, s. r. o., Žilina
ALFOPA, spol. s r. o., Košice
BB Travel – SVETOM.SK, s. r. o., Banská Bystrica
CELOX, spol. s r. o., Viničné
IPM ENGINEERING, s. r. o., Zvolen
KMIŤ, s. r. o., Stropkov
Vienna Insurance Group, Bratislava
KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Bratislava
MH Teplárenský holding, a. s., Bratislava
OPTIMA, a. s., Nitra
PPA CONTROLL, a. s., Bratislava
PROMA, s. r. o., Žilina
SLOVENSKÉ CUKROVARY, s. r. o., Sereď
SVDM, s. r. o., Trnava
U. S. Steel Košice, s. r. o., Košice
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a. s., Bratislava

ROZHOVOR

Poisťovne zažívajú prerod na moderné IT spoločnosti

Poisťovne už nie sú len inštitúcie, ktoré riešia základnú poistnú agendu, hovorí konateľ firmy UNIQA Group Service Center Slovakia Tibor Zalabai.

Nitra s Prešovom veľké technické univerzity nemajú. Napriek tomu núdza o vysokokvalifikovaných zamestnancov podľa konateľa spoločnosti UNIQA Group Service Center Slovakia Tibora Zalabaia nie je. Pre celú skupinu riešia vývoj a údržbu softvéru či správu poistných zmlúv a likvidáciu poistných udalostí práve na Slovensku.

Nateraz podľa neho ani nehrozí veľké prepúšťanie tak, ako to vidíme vo viacerých IT firmách. „Umelú inteligenciu nevnímame ako náhradu šikovných ľudí, ale ako nástroj, ktorý im umožní pracovať efektívnejšie a prinášať vyššiu pridanú hodnotu," hovorí v rozhovore pre HN.

Pred pár rokmi sa začalo o bankách hovoriť ako o najväčších IT spoločnostiach na Slovensku. Dalo by sa čosi podobné dnes povedať aj o poisťovniach?

Poisťovne dnes už dávno nie sú len inštitúcie, ktoré riešia základnú poistnú agendu. Stávajú sa modernými technologickými spoločnosťami, ktoré využívajú dáta na individuálny prístup ku klientom, automatizáciu procesov a rýchle reagovanie na potreby poistného prostredia. Tento posun je viditeľný aj v rámci skupiny UNIQA, kde dôležitú úlohu zohrávame aj my v rámci nášho centra zdieľaných služieb. V Nitre a Prešove dnes pracuje takmer 1 000 kolegov, ktorí zabezpečujú komplexné služby pre viaceré krajiny – od vývoja a údržby softvérových riešení pre poisťovne cez správu poistných zmlúv a likvidáciu poistných udalostí až po administratívne, prevádzkové či HR a outsourcingové aktivity. Práve táto kombinácia odbornosti a technológií ukazuje, ako sa poisťovníctvo transformuje na moderné, digitálne riadené odvetvie.

Vývoj a servis softvéru zabezpečujete pre celú skupinu UNIQA. Prečo to robí spoločnosť so sídlom v Nitre?

V dnešnej dobe už technologické centrá nie sú iba v metropolách alebo v hlavných mestách, vznikajú všade, kde sú na to vytvorené vhodné podmienky. Popri informatických aktivitách máme u nás najpočetnejší úsek takzvaný Cross Border Services, čiže administratívu poistných zmlúv a poistných udalostí, ktoré vykonávame pre našu materskú spoločnosť so sídlom v Rakúsku. V tejto oblasti je pre nás najdôležitejším faktorom dobrá znalosť nemeckého jazyka, pretože celá agenda prebieha v ňom. Aj v tejto oblasti sa nám darí nachádzať najmä jazykovo zdatných absolventov pochádzajúcich z tunajších lokálnych univerzít.

> AI DOKÁŽE AUTOMATIZOVAŤ RUTINNÉ ČINNOSTI, NO NENAHRÁDZA SKÚSENOSŤ, KRITICKÉ MYSLENIE ANI SCHOPNOSŤ NAVRHOVAŤ KOMPLEXNÉ RIEŠENIA.

Na vašej stránke svieti odkaz o tom, že hľadáte šikovných kolegov na pozície v IT. Zatiaľ čo vy hľadáte, iné veľké IT firmy vo veľkom prepúšťajú. Prečo?

Technologický trh dnes prechádza prirodzenou transformáciou. Mnohé veľké firmy optimalizujú kapacity po období extrémneho rastu, zatiaľ čo my sa sústreďujeme na dlhodobé a stabilné budovanie tímov v oblastiach, ktoré sú pre budúcnosť poisťovníctva strategické. Prepúšťanie v globálnych IT firmách je často výsledkom zmeny investičných priorít alebo tlaku na efektivitu. My však vidíme digitalizáciu a technologický rozvoj ako kľúčovú súčasť budúcnosti, preto naďalej hľadáme ľudí, ktorí nám pomôžu inovovať služby a zlepšovať klientsku skúsenosť.

Môže umelá inteligencia nahradiť šikovných ítečkárov aj u vás?

Umelú inteligenciu nevnímame ako náhradu šikovných ľudí, ale ako nástroj, ktorý im umožní pracovať efektívnejšie a prinášať vyššiu pridanú hodnotu. AI dokáže automatizovať rutinné činnosti, no nenahrádza skúsenosť, kritické myslenie ani schopnosť navrhovať komplexné riešenia. Práve preto bude v budúcnosti ešte dôležitejšia kombinácia technologických zručností, kreativity a schopnosti rozumieť potrebám klienta.

Máte v Nitre a v širšom okolí dostatok ľudského kapitálu? Predsa len, tamojšie univerzity, akokoľvek kvalitné, sú zamerané trochu inak a Bratislava je už priďaleko...

Áno, stále nachádzame dostatok talentovaných IT špecialistov v našom okolí. Navyše sme v roku 2019 otvorili aj pobočku v Prešove, kde sa nám podarilo rozšíriť kapacity o ďalších kvalitných odborníkov a odborníčky naprieč viacerými oblasťami. V oboch krajských mestách spolupracujeme s miestnymi univerzitami, odkiaľ získavame nové mladé talenty.

V roku 2024 ste dosiahli tržby vo výške viac ako 49,7 milióna eur, čo bolo medziročne o takmer pätinu viac. Čo vám prinieslo takéto výsledky a pokračoval rast aj v roku 2025?

Rok 2025 bol pre nás opäť úspešný. Podarilo sa nám zvýšiť objem tržieb a po prvýkrát prekročiť hranicu 50 miliónov eur. Tento pozitívny vývoj je výsledkom dlhodobo kvalitne odvedenej práce našich tímov a vysokej spokojnosti našich klientov.

Získali ste Veľkú cenu SOPK za etiku v podnikaní. Ako to hodnotíte?

Ocenenie Veľkej ceny SOPK za etiku v podnikaní vnímame ako potvrdenie toho, že dlhodobá stabilita, férový prístup a zodpovedné podnikanie majú skutočný význam. Finančné výsledky sú dôležité, no viac nás teší, že sa nám darí budovať dôveru a silné meno zamestnávateľa, čo potvrdzuje aj naše druhé miesto v ankete portálu Alma Career za minulý rok, ako aj opakované umiestnenia medzi top 5 centrami zdieľaných služieb na Slovensku v priebehu posledných deviatich rokov. (JP)

ROZHOVOR

Naša veda kríva. Problém pritom nie je len v peniazoch

Či bude Slovensko pre výskum atraktívnejšie, je v rukách politikov, tvrdí riadiaci partner v spoločnosti SmarTech Solutions SK Martin Gondár.

Veda s výskumom sú čoraz dôležitejšou súčasťou každej ekonomiky. Výnimkou nie je ani tá naša. Už väčším problémom je to, že sú u nás tieto činnosti extrémne finančne podvyživené, čo podčiarkujú aj údaje Eurostatu. Ďalším bolestivým miestom je odchod tých najtalentovanejších Slovákov na zahraničné vysoké školy.

Náplasťou je nástroj superodpočtu, ktorými si spoločnosti vedia pomôcť, ak sa neboja posunúť svoje podnikanie vpred. Pomocnú ruku štátu za posledné zdaňovacie obdobie využili stovky z nich. Viac hovorí v rozhovore pre HN riadiaci partner spoločnosti SmarTech Solutions SK Martin Gondár, ktorý sa venuje poradenstvu pri superodpočte.

Podľa posledných údajov za rok 2024 vydáva Slovensko na vedu a výskum len necelé percento HDP, čo nás radí na koniec rebríčka v rámci Únie. Dokonca nám utekajú aj všetky krajiny z regiónu. Prečo sme na tom tak zle?

Slovensko dlhodobo zaostáva v investíciách do výskumu a vývoja, ktoré predstavujú približne jedno percento HDP, zatiaľ čo priemer Európskej únie bol podľa Eurostatu za rok 2024 na úrovni 2,24 percenta. Pozrime sa na okolité krajiny. Rakúsko sa pohybuje na úrovni okolo 3,3 percenta, Česko okolo dvoch percent a Poľsko asi 1,5 percenta. Všetci naši susedia teda investujú do vedy a výskumu výrazne viac ako my. Problém však nie je len v objeme peňazí. Veľa talentovaných ľudí odchádza študovať technické odbory do zahraničia a späť sa už nevracajú. A to je obrovská škoda, ktorá sa nedá kompenzovať dotáciami. Kým si Slovensko nezačne ceniť technické vzdelanie a mladých ľudí ako národnú prioritu, budeme len dobiehať.

Bude sa toto číslo zlepšovať?

Je to v prvom rade politické rozhodnutie. Slovensko už má schválenú Národnú stratégiu výskumu, vývoja a inovácií 2030 s ambíciou dosiahnuť dve percentá HDP. Teraz, v máji 2026, vláda dokonca schválila Akčný plán na roky 2026 až 2028 s konkrétnymi opatreniami. Otázka je, či tento plán politici aj rozpočtovo pokryjú a zrealizujú, alebo stratégia zostane len ďalším dokumentom.

Vaša spoločnosť sa okrem iného venuje poradenstvu v oblasti superodpočtu výdavkov na vedu a výskum, teda nástroja, ktorý firmy motivuje inovovať. V praxi ide o daňovú úľavu, vďaka ktorej si podniky môžu oprávnené náklady na výskum a vývoj dodatočne odpočítať od základu dane. Je tento nástroj efektívny a venujú sa naše spoločnosti vede a výskumu vďaka nemu viac?

Superodpočet na výskum a vývoj je dnes najefektívnejším nástrojom na podporu podnikového vývoja. Na rozdiel od grantov nemá byrokratický cyklus výziev a hodnotení. Tento nástroj je nárokovateľný, to znamená, že ak firma spĺňa zákonné podmienky, podporu dostane. Práve preto sa stal kľúčovým motivačným nástrojom pre podnikateľský sektor, ktorý na Slovensku tvorí najväčšiu časť výdavkov na výskum a vývoj.

Superodpočet prešiel pred pár rokmi, ešte počas covidu, výraznými zmenami. Pravidlá sa vtedy výraznejšie uvoľnili, zo štyroch rokov sa možnosť odpočtu predĺžila na päť rokov a odstránila sa aj podmienka rovnomernosti. Pomohli tieto zmeny a čo by dnes urobilo superodpočet atraktívnejším?

Superodpočet je na Slovensku od roku 2015. V roku 2018 padlo rozhodnutie, keď sa postupne zvýšil až na 200 percent, potom však v roku 2022 klesol na dnešných 100 percent. Susedné krajiny sú dnes podstatne ambicióznejšie. Česko v tomto roku zvýšilo jeho sadzbu na 150 percent, Poľsko od roku 2022 umožňuje odpočet až 200 percent na mzdy. Dobrou správou je, že u nás vylepšenie superodpočtu predpokladá spomínaná Národná stratégia. Pôjde najmä o prehodnotenie sadzby, zavedenie paušalizácie režijných výdavkov a možnosť uplatniť vybrané externé služby ako oprávnené náklady. Či sa tieto zmeny skutočne uskutočnia a Slovensko bude pre firemný výskum atraktívnejšie, je opäť v rukách politikov, konkrétne ministerstva financií a parlamentu, ktoré musia novelu zákona schváliť.

Aké firmy u nás inovujú najčastejšie, ktoré sa do toho nepúšťajú vôbec a v ktorých segmentoch vidíte najväčší potenciál rastu?

> SLOVENSKO DLHODOBO ZAOSTÁVA V INVESTÍCIÁCH DO VÝSKUMU A VÝVOJA, KTORÉ PREDSTAVUJÚ PRIBLIŽNE JEDNO PERCENTO HDP.

Podľa verejných zoznamov Finančnej správy si za rok 2024 superodpočet na Slovensku uplatnilo celkovo 549 firiem v celkovom objeme približne 265 miliónov eur oprávnených nákladov, čo predstavuje ušetrenú daň vo výške 56,47 milióna eur. Najväčšie objemy úspor generujú IT, chémia, automotive, strojárstvo a farmácia. Do superodpočtu sa nepúšťajú takmer vôbec startupy, pretože spravidla nemajú z čoho odpočítavať a aktuálne pravidlá neumožňujú získať takzvaný daňový kredit.

Dostali ste Veľkú cenu SOPK za etiku v podnikaní. V čom ste iní ako vaša konkurencia?

Klientovi zanalyzujeme situáciu a vopred povieme, či má na superodpočet nárok, a ak nie, neodporučíme mu ho len preto, aby sme získali zákazku. Viackrát ročne, aj v spolupráci s SOPK, školíme podnikateľov a transparentne odovzdávame „best practices" pri uplatňovaní superodpočtu. Neviem o tom, že by ktokoľvek z našej brandže tak otvorene hovoril o svojom know-how. Máme za sebou viac ako 10 rokov na trhu, vyše 200 klientov a 1 000 projektov. A najmä máme osobné skúsenosti z daňových kontrol nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky. Za posledné štyri roky nie je v SmarTech Solutions žiadna fluktuácia. V roku 2025 sme dosiahli tržby 1,29 milióna eur, čo sú pre nás reálne dôkazy, že etický prístup nie je v rozpore s rastom. (JP)